

med de Toldskatter, der hvile paa den Halvdel af Befolkningen, som har med Landbruget at gøre, lige fra de allerstørste Landbrugere ned til de jordløse Husmænd, og de ere komne til det Resultat, at der hviler en Toldbyrde paa denne Befolkning af over 20 Mill. Kr. aarlig, hvoraf omtrent de to Tredjedele er Betsyttelsestold. Hvem kommer nu denne Betsyttelsestold til gode? Bo disse Fabrikanter ude omkring i Landkommunerne? Nej, det gøre de ikke; der er Fabrikker enkelte Steder ude omkring i Landkommunerne, men hvad enten disse Fabrikker ejes af Enkeltmand eller af Aktieselskaber, bo disse Folk som Regel ikke paa Fabrikkerne. Men hvad de maa have Lov til ude i Kommunerne, er at oprette Skoler for disse Fabrikarbejders Børn, og hvad de maa have Lov til, er at beholde disse gamle udslidte Fabrikarbejdere paa fattigvæsenet, naar de ikke længere kunne arbejde paa Fabrikkerne; dette maa vi have Lov til ude i Landkommunerne, hvor der findes saadanne Fabrikker. Har saa Landbostanden, Bønder og Arbejdere, virkelig fortjent en saadan Behandling, have de virkelig fortjent, at de fremdeles skulle blive ved at yde saa store Beløb til Kjøbenhavns Kommune i forskellige Retninger? Det ærede Medlem for Ringløbing, den ærede Ordfører for Udvalget, nævnedes Statskassen som en sælles Klasse, hvilken vi alle hjalp til at fylde, og af hvilken man derfor ikke havde Lov til at dele ud til nogle uden samtidig at dele ud til andre. Jeg havde ikke ventet at høre denne Udtalelse fra den ærede Ordfører, jeg mente, at vi paa dette Punkt havde saa meget tilfælles og for saa vidt havde den samme Forstaaelse, som vi mente, at det var ikke alene forsvarligt, men endog saa en simpel Retfærdighedshandling, en simpel Pligt fra Rigsdagens Side, saa vidt Lovgivningsarbejdet strækker, at søge at raade Bod paa de Misforhold som ere til Stede i det Land, hvis Repræsentanter vi ere. Det mente jeg, og det vil jeg være med til; det er det Standpunkt, jeg vil være i Stand til at forsvare ikke alene hjemme i min Valgkreds, men ogsaa andre Steder her i Landet, thi dette mener jeg, er vor Pligt. Og hvem er det, der fortrinnsvis har skaffet de mange Benge her ind i Landet? Jeg underkender ikke Industriens og Haandværkets Betydning, jeg underkender ikke Handelsstandens Betydning her i Landet osv., men man er dog nødt til at indrømme, at den langt overvejende Del, de $\frac{4}{5}$ af Landets aarlige Indtægter, ere Indtægter som Landbrugerne have skaffet til Veje, have skaffet herind ved deres Glid, Nøjsomhed og Udholdenhed i Arbejdet. Og putter

man saa disse Benge i sin egen Lomme ude i Landet? Nej, her ligger et Værk, som nu er omdelt, et Stykke Danmarks Statistik om Salg af Landejendomme i Danmark. Ærede Medlemmer, der allerede have studeret det eller ville have Ulejlighed med at gennemstudere det, ville se, at det er ikke Tilfældet, at man ude i Landet putter disse Benge i sin egen Lomme. Nej, Gælden vokser stadig paa Landejendommene ude omkring i Landet — det kan man ikke være i Tvivl om — og det paa samme Tid, som disse Ejendomme faa mindre og mindre Værdi. Derfor vil jeg tillade mig at opfordre alle og særlig den Del af Rigsdagens Medlemmer, som jeg mener burde staa som Repræsentanter, som Talsmænd først og fremmest for disse Landbokredse, som man efter min Mening i dette Tilfælde er paa Vej til at gøre Uret imod, til at stemme imod de 170,000 Kr. til Kjøbenhavns Kommune.

Formanden (Sofus Høgsbro):

Der er begæret Afslutning af Forhandlingerne, men det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (R. M. Klausen) har ønsket Ordet for en kort Bemærkning, og hvis Tinget ikke har noget derimod, vil jeg give ham det. Hvis der altsaa ikke er nogen, der gør Indsigelse derimod, giver jeg det ærede Medlem Ordet (Ophold). Det ærede Medlem har Ordet.

R. M. Klausen:

Lige over for det ærede Medlem for Åsens (Berntsen) vil jeg sige, at det Angreb, han her har rejst mod Kjøbenhavns Kommune, er rejst paa en saadan Maade, at man skulde tro, at Kjøbenhavn var en fremmed By, en By, der laa i et fremmed Land; thi medens der gives noget til alle Landets andre Kommuner, skal Kjøbenhavns Kommune udelukkes. Hvis man vil finde et Sidestykke hertil, noget, der kan stilles lige med Kjøbenhavns Kommune, maa man gaa til Grønland eller til de vestindiske Der; alt hvad der er dansk, skal have Tilskud ifølge denne Lov, kun Kjøbenhavns Kommune skal udelukkes.

Formanden (Sofus Høgsbro):

Der er altsaa begæret Afslutning af Forhandlingerne, og denne Begæring er fremført af følgende Medlemme: S. Bertelsen (Hjørring Amt), P. Christensen, Ovesen, N. Pedersen, Golding, M. Nielsen, Johannsen, Trolle, J. Bøffen, Jørgensen, N. R. Sørensen, N. J. Larsen, Lohmann, S. H. Jensen og Blem.